

Przegląd substancji aktywnych w walce z przebarwieniami

Przebarwienia to częsty problem, z jakim borykają się klienci gabinetów kosmetycznych. Podręcznikowa definicja przebarwień mówi, że są to nierównomiernie nagromadzone cząsteczki melaniny w komórkach naskórka, powodowane najczęściej stanami zapalnymi i długotrwałą ekspozycją skóry na słońce. Przebarwienia stanowią również defekt estetyczny związany z procesem starzenia się skóry. O tym, jakie składniki aktywne wykorzystywane są w kosmetykach niwelujących przebarwienia, przeczytacie poniżej.

Przebarwienia, w zależności od lokalizacji w obrębie skóry, możemy podzielić na naskórkowe, skórne i mieszane. Do przebarwień naskórkowych zaliczamy piegi, melasmę, plamy soczewicowate. Pod względem klinicznym wyróżnia się przebarwienia miejscowe (znamiona

i plamy hiperpigmentacyjne wywołane przez czynniki mechaniczne, chemiczne, hormonalne i szereg innych) oraz przebarwienia rozlane, rozwijające się w chorobach ogólnoustrojowych. Melanina wytwarzana jest przez melanocyty, a następnie w postaci melanosomów

transportowana przez wypustki dendrytyczne do keratynocytów. Proces melanogenezy jest łańcuchem reakcji chemicznych prowadzących do przekształcenia L-tyrozyny do dopachinonu (DOPA), a następnie melaniny. Głównym enzymem uczestniczącym w procesie jest tyrozyna.

Przegląd substancji aktywnych w walce z przebarwieniami

Substancje wykorzystywane w kosmetykach dedykowanych walce z przebarwieniami działają według trzech mechanizmów:

- redukcja ilości melaniny w komórkach skóry poprzez hamowanie aktywności tyrozynazy (arbutyna, kwas azelainowy, kwas kojowy, kwas fitowy) i hamowanie migracji melanosomów z melanocytów do keratynocytów (niacynamid),
- przyspieszenie procesu usuwania istniejącego nadmiaru melaniny (kwas glikolowy),
- hamowanie aktywności czynników wywołujących proces melanogenezy (działanie przeciwzapalne, antyoksydacyjne, ochrona przed promieniowaniem UV).

Kwas traneksamowy

Kwas traneksamowy wywodzi się z medycyny, stosowany jest od 1962 r. jako lek przeciwkrwotoczny.

Działanie kwasu traneksamowego w kierunku redukcji przebarwień skóry zostało po raz pierwszy opisane w 1976 r. Substancja ta rozjaśnia istniejące przebarwienia i zapobiega powstawaniu nowych, a dodatkowo zmniejsza rumień i wykazuje działanie przeciwzapalne, stąd sprawdza się w pielęgnacji cery naczyniowej i dotkniętej trądzikiem różowatym. Wykorzystywany jest w terapii melasmy naczyniowej – plam na skórze zlokalizowanych w miejscach ekspozowanych na promieniowanie UV i dodatkowo otoczonych rumieniem, szczególnie trudnych w pielęgnacji. Mechanizm działania kwasu traneksamowego polega na zapobieganiu aktywacji melanocytów przez światło UV na drodze hamowania układu aktywacji plazminogenu.

W gabinetach kosmetycznych wykorzystywany jest pojedynczo bądź w połączeniu z innymi związkami m.in.: kwasem azelainowym, kojowym, cytrynowym, migdałowym, retinoidami czy alfa-arbutyną. Wskazania do stosowania kosmetyków z kwasem traneksamowym w składzie to: nierówny koloryt skóry, jej dyskoloryt, przebarwienia hor-